

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/192/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816209187
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7816209187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Táne Veščičikovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Č.U. P. XXX, zastúpeného Mgr. Ivicou Štiglitz, advokátkou so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8 proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.777,33 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 10. októbra 2017 č.k. 8Csp/103/2016 -75 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.777,33 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 05.01.2017 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie o povinnosti vydať originál zmenky zo dňa 07.05.2009 žalobcovi, zastavil. Žalobcovi priznal náhrada trov konania v plnom rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vzal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, dňa 07.05.2009, na základe ktorej si požičal istinu vo výške 700,- eur a túto sa zaviazal splácať v 8 mesačných splátkach po 172,- eur. Spolu mal uhradiť žalovanej 1.376,- eur. Žalobca na základe tejto zmluvy uhradil žalovanej sumu 3.477,33 eur, do ktorej sumy boli zahrnuté aj pokuty a úroky. Daná suma bola zrazená aj z účtu žalobcu v banke na základe exekučného konania č. EX 35108/14, ktorého titulom bolo plnenie zo zmenky, ktorú podpísal žalobca v rovnaký deň ako danú zmluvu o úvere. Žalovaná si zabezpečila zaplatenie predmetného úveru zmenkou vystavenou na dvojnásobok sumy, pričom táto tvorila ďalšie zabezpečenie úveru.

3. Po právnom posúdení veci v zmysle § 261 ods. 6 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka, §52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 100, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1 a 2 a § 456 Občianskeho zákonníka, § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 258/2001 Z.z.“), § 488, § 489, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie uzavrel, že daný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Po oboznámení sa s obsahom zmluvy dospel k záveru, že jej znenie je v rozpore s ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák.č. 258/2001 Z.z., nakoľko v zmluve absentujú náležitosti vyžadované týmto zákonným ustanovením, konkrétne výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve nie je uvedená výška, počet a termín splatnosti samotných splátok, keď je v nej uvedená len mesačná splátka sumou 172,- eur a počet splátok 8. V zmluve nie je uvedený ani termín ich splatnosti. V zmluve boli uvedené len celkové náklady spotrebiteľa,

ktoré sú tvorené súčtom súm vo výške 700,- eur, ktoré tvorí istinu úveru a sumy 576,- eur, ktorá tvorí poplatok za poskytnutie úveru. Z tohto však nevyplýva, aká je výška splátok istiny, splátka úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov. Pokiaľ žalovaná uviedla do zmluvy len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky, nepostupovala v súlade so zákonom. Žalobca ako spotrebiteľ v čase uzatváranie zmluvy a ani v priebehu jej trvania nemal vedomosť o tom, z akých položiek z v akej výšky pozostáva navýšenie úveru. Neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov súd prvej inštancie považoval aj za neprijateľnú podmienku, tak ako má na mysli ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

4. Vzhľadom na chýbajúce údaje v zmluve dospel súd prvej inštancie k záveru, že daný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. Preto žalovaná má nárok (len) na plnenie, ktoré poskytla žalobcovi, čo v danom prípade predstavuje 700,- eur.

5. Žalobca v konaní preukázal, že žalovaná sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila, keď od neho prijala plnenie spolu vo výške 3.477,33 eur, a to v rozsahu sumy 2.777,33 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou 3.477,33 eur a sumou 700,- eur. Preto žalobe v tejto časti vyhovel.

6. Pokiaľ žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu, súd prvej inštancie dospel k záveru, že tento nie je premlčaný. Žalobca sa o bezdôvodnom obohatení na strane žalovanej dozvedel krátko pred podaním žaloby, keď splnomocnil svoju zástupkyňu na zastupovanie v konaní. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloba bola podaná v rámci subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, ale aj v rámci desaťročnej objektívnej premlčacej doby, keďže uzavrel, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila úmyselne.

7. Spolu s istinou zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, počnúc dňom 05.01.2017, t.j. dňom vyhotovenia odpovede žalovanej na predsporovú výzvu zo strany žalobcu, kedy sa žalovaná najneskôr dozvedela o bezdôvodnom obohatení a mala možnosť vydať ho žalobcovi.

8. Nakoľko žalobca vzal žalobu späť v časti o vydanie originálu zmenky zo dňa 07.05.2009, súd prvej inštancie konanie v tejto časti v zmysle ust. § 145 ods. 2 C.s.p. zastavil.

9. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanej, keďže žalobca mal vo veci plný úspech.

10. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o zastavení konania o povinnosti vydať originál zmenky, podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok v napadnutých výrokoch zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnila náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania vytkla súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, keďže nespĺňa zákonom stanovené podmienky. Podľa názoru odvolateľa danú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu spotrebiteľskú, keďže v danom prípade je sporné, či možno žalobcovi prisúdiť právny status spotrebiteľa. V zmluve je výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy - zamestnania, preto je dlžník vyňatý spod statusu spotrebiteľa. Nešlo pritom o formálny účel zmluvy, keďže žalobca svojím prejavom vôle prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účely jeho zamestnania. Podľa názoru žalovanej danú zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka a je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Preto je bezpredmetné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti stanovené zák. č. 258/2001 Z.z. Svoj názor žalovaná oprela o citované rozsudky iných krajských súdov, na ktoré poukázala. Tiež poukázala na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorou je existencia veci rozhodnutej. O platnosti jednotlivých zmlúv o úvere totiž bolo rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., preto mal súd konanie zastaviť. Podľa názoru žalovanej je daná žaloba zjavne nedôvodná, keďže žalobca neuviedol žiaden relevantný dôkaz, o ktorý by oprel svoje tvrdenia o dôvodnosti nároku voči žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia. Poprela tvrdenia žalobcu, žeby mu mala byť požičaná suma 700,- eur, keďže v skutočnosti mu bola požičaná suma 800,- eur.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. V súvislosti s argumentmi žalovanej ohľadne údajného nespotrebiteľského

charakteru zmluvy odkázal na svoje vyjadrenie zo dňa 13.02.2017, kde poukázal na neprijateľnosť jednostranných vyhlásení jednej zmluvnej strany v preformulovanej zmluve, ktoré nemôžu nahradiť skutočnú vôľu dlžníka. Nie je mu známe žiadne jeho písomné prehlásenie o použití finančných prostriedkov, na ktoré sa žalovaná v odvolaní odvoláva a ktoré doposiaľ ničím nepodložila. V čase uzavretia zmluvy bol štátnym zamestnancom, pričom na výkon štátnej služby nemal žiadnu potrebu použitia finančných prostriedkov. Požičané finančné prostriedky použil výlučne na svoje súkromné účely, keďže bol toho času vo finančnej tiesni. V súvislosti s rozhodcovským rozsudkom poukázal na jeho materiálnu nevykonateľnosť a nulitosť, keďže rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky z dôvodu neprijateľnej podmienky zaväzujúcej ho podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Nulitý rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

12. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobcu zotrvala na svojej odvolacej argumentácii.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

14. Rozsudok je vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 13.02.2019 o 09.50 hodine v pojednávacej miestnosti č.dv. 202/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach dňa 06.02.2019 v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

16. Žalovaná v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p. teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

18. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa nedopustil ani žiadnej vady konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

19. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

20. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Žalovaná pritom uvádza skutočnosti, s ktorými sa súd náležite a správne vyporiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

21. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými závermi a právnym záverom súdu prvej inštancie o danosti nároku žalobcu voči žalovanej z dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie.

22. Pokiaľ ide o posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a či žalobca požíval v danom zmluvnom vzťahu status spotrebiteľa, odvolací súd má za to, že v danej veci možno dospieť k jednoznačnému záveru o tom, že predmetom konania je spor zo spotrebiteľskej zmluvy. V konaní pred súdom prvej inštancie sa stala spornou práve skutočnosť, či má žalobca postavenie spotrebiteľa, ktorá otázka sa stala aj predmetom dokazovania, výsledkom ktorého bolo zistenie, že žalobca aj napriek tomu, že v danej spotrebiteľskej zmluve zaškrtol políčko, že dané finančné prostriedky budú použité

na účel zamestnania, v skutočnosti tomu tak nebolo. Žalobca bol na túto otázku vypočutý súdom prvej inštancie, a pri svojej výpovedi jednoznačne potvrdil, že nebol zo strany žalovanej poučený o dôsledkoch zaškrtnutia tohto políčka (účelu použitia finančných prostriedkov) a, že túto skutočnosť si ani neuvedomil. V skutočnosti finančné prostriedky boli použité na jeho súkromné účely.

23. Súd prvej inštancie preto správne na daný prípad aplikoval zák.č. 258/2001 Z.z. a dospel k správne záveru, že daná spotrebiteľská zmluva neobsahovala všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák.č. 258/2002 Z.z., a to uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V úverovej zmluve totiž absentuje termín splatnosti jednotlivých splátok. Ide pritom o obligatórnu náležitosť zmluvy podľa ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák.č. 258/2001 Z.z., absencia ktorej vyvoláva následok uvedený v § 4 ods. 3 teda, že daný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

24. Z toho vyplýva, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je plne opodstatnený v časti presahujúcej žalovanou poskytnutú istinu úveru.

25. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že súd prvej inštancie neskúmal podmienky konania tvrdiac, že medzi stranami sporu bol vydaný právoplatný rozsudok stáleho rozhodcovského súdu, ktorý vytvára prekážku res iudicata pre toto konanie je potrebné uviesť, že táto námietka nie je opodstatnená.

26. Žalovaná síce v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdila, že medzi stranami sporu už rozhodol Stály rozhodcovský súd svojím rozsudkom, ktorá skutočnosť vytvára prekážku veci rozhodnutej, avšak na preukázanie svojich tvrdení nepredložila súdu žiadne dôkazy. Žalovaná až spolu s odvolaním predložila kópiu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (č.l. 95 spisu), ktorá však nie je opatrená podpisom ani pečiatkou tohto rozhodcovského súdu a ani doložkou právoplatnosti. Preto na tento dôkaz nie je možné prihliadať. Navyiac ide o prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní naň nemožno prihliadať, keďže nie sú splnené podmienky podľa § 366 písm. d) C.s.p.

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).